

10. marts 2006

VM 2006/8

## **BETÆNKNING**

### **Afgivet af Landstingets Lovudvalg**

#### **vedrørende**

### **Forslag til landstingslov om ændring af landstingslov om vederlag m.v. til medlemmer af Landstinget og Landstyre**

(Pensionsordning i form af ratepension eller livslang pension samt udbetalings mulighed for pensionsbidrag på grund af høj alder. Pensionsbidrag til landstingssuppleanter. Landstingsmedlemmers indkvartering)

#### **Afgivet til forslagens 2. behandling**

Landstingets Lovudvalg har under behandlingen bestået af:

Landstingsmedlem Johan Lund Olsen, Inuit Ataqatigiit (formand)  
Landstingsmedlem Vittus Mikaelson, Siumut  
Landstingsmedlem Agnethe Davidsen, Siumut  
Landstingsmedlem Godmand Rasmussen, Atassut  
Landstingsmedlem Jens B. Frederiksen, Demokraterne  
Landstingsmedlem Otto Jeremiassen, Siumut (suppleant)  
Landstingsmedlem Kristian Jeremiassen, Atassut (suppleant)

Landstingets Lovudvalg har på baggrund af forslagens 1. behandling foretaget en gennemgang af lovforslaget samt bemærkningerne til forslaget.

#### **Udvalgets overvejelser.**

Lovforslaget forfølger følgende formål:

1. Tekniske rettelser og præciseringer
2. Oprettelse af en boligpulje
3. Længere varsel for opsigelsen af landstingssuppleanternes bolig
4. Udbetalingsmulighed for pensionsbidrag på grund af alder
5. Pensionsbidrag til landstingssuppleanter

*Ad 1) Tekniske rettelser og præciseringer.*

For så vidt angår de foreslåede *tekniske rettelser og præciseringer* vurderer Lovudvalget disse som uproblematisk. Ændringerne medfører, at lovteksten fremover nævner de korrekte forhandlingsberettigede organisationer samt henviser til standardpensionsprodukter m.v. Der sker samtidig en vis lempelse af teksten, således at f.eks. ugifte medlemmer ikke ved lov er forpligtet til at anvende pensionsmidler på en pensionsordning, der sikrer ægtefæller. Disse justeringer støttes af Lovudvalget.

*Ad 2) Oprettelse af en boligpulje.*

Bestemmelserne vedrørende *oprettelse af en boligpulje* har efter Lovudvalgets opfattelse ligeledes mest teknisk karakter. Udvalget hæfter sig ved,

- at den nu foreskrevne ordning med adgang til hjemmestyrets chefboligpulje i praksis ikke kan gennemføres som forudsat,
- at den nu foreslåede ordning hverken tilsigter en forbedring eller forringelse af landstingsmedlemmers boligstandard, betalingsvilkår eller mulighed for at tage bolig i Nuuk,
- at den foreslåede ændring er udgiftsneutral for landskassen,
- samt at den foreslåede ordning er udformet så fleksibelt, at man i videst muligt omfang undgår tomme boliger og dermed spild af en vigtig samfundsressource.

Under disse vilkår har Lovudvalget ingen indsigelser mod den nye ordning.

Under forslaget 1. behandling har Demokraternes ordfører efterlyst lige boligforhold for landstingsmedlemmer såvel som landsstyremedlemmer, herunder ensartede betalingsvilkår på grundlag af de satser, der opkræves af A/S INI.

Lovudvalget skal desangående bemærke, at landsstyremedlemmer har pligt til at tage fast bopæl i Nuuk for at varetage deres hverv. Landsstyremedlemmer belastes således med betydelige omkostninger til flytning samt evt. dobbelt husførelse eller omlægning af familiens tilværelse. I sammenligning hermed kan medlemmerne af Landstinget vælge frit, om de ønsker at tage fast bopæl i Nuuk eller i stedet bevare en eksisterende bopæl på kysten og få godtgjort de heraf følgende rejseudgifter.

Landsstyremedlemmer skal endvidere bebo en bolig af en bestemt standard, der er egnet til repræsentative formål. Hvis et landsstyremedlem i forvejen bor i Nuuk og

ønsker at forblive boende i egen bolig, kan dette kun ske efter en konkret vurdering og med tilladelse fra Landsstyret.

Det har været lovgiverens vurdering, at de beskrevne vilkår for landsstyremedlemmer i det væsentlige kan sidestilles med de vilkår, der gælder for tjenestemænd med pligt til at bebo en tjenestebolig. Betalingsreglerne for landsstyremedlemmers boliger følger derfor de regler, der er fastsat for sådanne tjenesteboliger.

**Et flertal i Lovudvalget** bestående af repræsentanterne for Siumut, Inuit Ataqatigiit og Atassut finder på ovennævnte baggrund, at de eksisterende regler for landsstyremedlemmers boliger forekommer velbegrundet. Flertallet ser derfor ikke et behov for at nyregulere spørgsmålet om landsstyremedlemmers boligvilkår i forbindelse med behandlingen af det foreliggende lovforslag.

**Et mindretal i Lovudvalget** bestående af Demokraternes repræsentant udtaler: Medlemmerne af Landstinget og Landsstyret bør i videst muligt omfang være undergivet samme vilkår for leje af boliger som befolkningen i almindelighed. Landsstyreformanden har under EM 2004/22 redegjort for de besparelser, Landsstyremedlemmerne opnår gennem anvendelsen af de meget fordelagtige betalingsvilkår, der gælder for tjenesteboliger. Demokraterne finder disse fordelagtige vilkår ikke retfærdiggjort.

Navnlig henvisningen til reglerne for tjenesteboliger med beboelsespligt kan ikke forklare landsstyremedlemmernes fortrinsstilling, da medlemmerne i praksis kan blive fritaget for beboelsespligten efter behov. Også hvad angår omkostningerne til flytning og evt. dobbelt husførelse bør landsstyremedlemmer kunne leve med de vilkår, der gælder for den arbejdende befolkning i almindelighed. Demokraterne kan følgelig ikke støtte en ændring af boligreglerne i vederlagsloven, såfremt der ikke samtidig gøres op med landsstyremedlemmernes nuværende fortrinsstilling.

*Ad 3) Længere varsel for opsigelsen af landstingssuppleanternes bolig.*

Der foreslås et længere varsel for opsigelsen af landstingssuppleanternes bolig, således at landstingssuppleanter, der har taget bolig i Nuuk, i lighed med øvrige landstingsmedlemmer vil have mindst 3 måneders opsigelsesvarsel. Lovudvalget skal bemærke, at de nuværende regler, hvorefter suppleanter i princippet kan fratages deres bolig uden varsel, må betegnes som åbenlyst urimelige. I praksis har der da heller ikke været situationer, hvor man har administreret med en sådan strenghed overfor landstingssuppleanter og deres familier.

Den foreslåede regel skaber klare, rimelige og realistiske vilkår på dette område. Da ændringen endvidere medfører ingen eller kun ubetydelige ressourcemæssige konsekvenser, giver udvalget sin fulde tilslutning til ændringen.

#### *Ad 4) Udbetalingsmulighed for pensionsbidrag på grund af alder.*

Den foreslåede *udbetalingsmulighed for pensionsbidrag på grund af alder* tilsigter mere fleksible muligheder for pensionsopsparing for de medlemmer af Landstinget og Landsstyret, der er fyldt 50 år. Dermed tilgodeses blandt andet et rent praktisk behov, da de i loven forudsatte standard-pensionsprodukter (ratepension og livslang pension) ikke udbydes til personer, der har nået bestemte aldersgrænser. Således kan medlemmer, der er fyldt 60 år, i dag ikke tegne nogen af de pensionsordninger, der er forudsat i loven. Som en følge heraf henstår en del midler, der er afsat til pensionsbidrag, uvirksom henne, hvilket ikke er en holdbar situation.

Medlemmer, der er fyldt 55 år, har kun adgang til at tegne en livslang pension. Dette opfattes undertiden som en uhensigtsmæssig løsning, da de administrative omkostninger er ret betydelige sammenlignet med de senere pensionsudbetalinger. Omkostningsproblemet kan til en vis grad også gøre sig gældende for personer, der endnu ikke er fyldt 55 år. Lovudvalget erklærer sig derfor enig med forslagsstilleren i, at det er påkrævet med en adgang til at udbetale af pensionsbidraget til de relevante medlemmer.

**Et flertal i Lovudvalget** bestående af repræsentanterne for Siumut, Inuit Ataqatigiit og Atassut, kan give sin tilslutning til den foreslåede løsning. 50-års-reglen tilgodeser de særlige hensyn, der gør sig gældende for medlemmer af Landstinget og Landsstyret, der nærmer sig pensionsalderen. Samtidig fastholder forslaget den nuværende pligt til pensionsopsparing som lovens udgangspunkt. Forslaget afvejer dermed det konstaterede ændringsbehov på den ene side med ønsket om at fastholde medlemmernes grundlæggende pligt til pensionsopsparing på den anden side.

I den forbindelse ønsker flertallet minde om, at en passende pensionsopsparing ikke kun skal ses som en økonomisk sikring af den enkelte person, men tillige som en vigtig del af hele samfundets velfærdssikring for nuværende og kommende generationer. Landspolitikerne skal derfor vise et godt eksempel til efterfølgelse i det omfang, det er praktisk muligt og i overensstemmelse med de vilkår, der gælder for politiske hverv.

**Et mindretal i Lovudvalget** bestående af Demokraternes repræsentant finder, at udbetalingsreglerne bør udformes mere fleksible, end hvad der er lagt op til af forslagsstillerne. Dette kan ske ved at fjerne 50-års-grænsen og dermed give alle medlemmer uanset alder mulighed for udbetaling af pensionsbidraget.. En sådan ændring ville give større valgfrihed og lige forhold for alle medlemmer.

Mindretallet finder således, at lovforslaget i sin nuværende form fastholder en opsparingstvang vedrørende midler, der rettelig tilkommer det enkelte medlem og bedst kan forvaltes af denne efter individuelle ønsker og behov. Lovforslagets 50-års-regel er herudover udtryk for en unødvendig forskelsbehandling med grundlag i alder. På denne baggrund stemmer mindretallet imod forslaget.

#### *Ad 5) Pensionsbidrag til landstingssuppleanter.*

Hvad endeligt angår indførelsen af *pensionsbidrag til landstingssuppleanter* skal det indledningsvis konstateres, at denne del af lovforslaget er forbundet med omkostninger i en størrelsesorden på op til 200.000,- kr. årligt. Under forslaget's 1. behandling har disse omkostninger givet anledning til bemærkninger fra Kattusseqatigiit Partiiat.

Et enigt Lovudvalg finder anledning til at understrege, at tiden ikke er inde til at overveje vilkårlige forbedringer af landstingsmedlemmers vilkår. I stedet skal den økonomiske prioritering i disse år tilgodese en række betydelige investeringer i samfundets fremtid.

Lovudvalget finder imidlertid også anledning til at konstatere, at den forslåede ændring af landstingssuppleanternes pensionsvilkår ikke udgør en vilkårlig forbedring. De nuværende regler indebærer en indiskutabel og usaglig forskelsbehandling mellem de landstingsmedlemmer, der indtræder i hvervet umiddelbart på valgdagen, og den gruppe, der tiltræder på et senere tidspunkt, f.eks. for at udfylde pladsen efter et medlem, der indtræder i Grønlands Landsstyre.

Resultatet af de nuværende regler er i praksis, at der sker en forskellig vederlæggelse for samme stykke arbejde, idet landstingssuppleanter utvivlsomt yder samme indsats som de øvrige landstingsmedlemmer. Lovudvalget ser imidlertid ikke en tilfredsstillende begrundelse for at yde landstingssuppleanterne en forringet adgang til vederlæggelse og alderdomssikring, og de nuværende vilkår må følgelig betragtes som uhensigtsmæssig og utilsigtet. Derfor støtter Lovudvalget forslagsstillernes ønske om at ligestille landstingssuppleanter med hensyn til ret til pensionsbidrag.

#### **Lovudvalgets indstilling.**

Et flertal i Landstingets Lovudvalg bestående af repræsentanterne for Siumut, Inuit Ataqatigiit og Atassut, indstiller på den ovenfor beskrevne baggrund, at Landstinget under sin 2. behandling vedtager det fremsatte lovforslag i sin foreliggende form.

Et mindretal i Lovudvalget bestående af Demokraterne indstiller forslaget til forkastelse i den nuværende form.

Med disse bemærkninger skal Landstingets Lovudvalg overgive forslaget til Landstingets 2. behandling.

Johan Lund Olsen  
Formand

Vittus Mikaelson

Agnethe Davidsen

Kristian Jeremiassen

Jens B. Frederiksen